

Column

Als je niks te verbergen hebt

Afgelopen week had ik een briljant idee voor een tv format. Een tv-format is een uitgewerkt idee voor een televisieprogramma, dat je kunt verkopen aan televisiezenders. Big Brother is een succesvol voorbeeld: het programma is inmiddels in tientallen landen te zien geweest. Als je slim bent registreer je zo'n idee op tijd, anders gaan snelle tv-jongens ermee van door. Dat registeren doe ik bij deze.

Het idee ontstond tijdens het zappen: voormalig verpleegkundige Lucia de Berk vertelde op tv over het justitieel onderzoek in haar zaak en ik bedacht me dat haar schokkende verhaal voor veel mensen een eyeopener moet zijn. De slogan 'de politie is je beste vriend' gaat zeker op als je hulp nodig hebt bij een ongeluk op straat, maar als opsporingsapparaat kun je de politie beter met iets minder vertrouwen tegemoet treden. Toch praten mensen vaak uiterst naïef over het zorgvuldig omgaan met de rechten van verdachten. Zijn we ons voldoende bewust van het belang en de betekenis van die rechten? De overheid vond het in 2007 in ieder geval nodig om de commissie 'Uitdragen kernwaarden van de rechtsstaat' in te stellen. Die kwam met keurige aanbevelingen hoe het draagvlak voor de rechtsstaat bij burgers kan worden versterkt.

Mijn tv-format is daar ook voor bedoeld, het draagvlak versterken. Het is eigenlijk een variant op Bananasplit. Een willekeurige Nederlander, bekend of onbekend, wordt van zijn bed gelicht door de politie, op verdenking van moord op een hem volslagen onbekend persoon. Een geschikte eerste deelnemer lijkt me het als-je-niks-te-verbergen-hebt-type politicus.

Hij wordt meegenomen voor verhoor en krijgt het steeds benauwder als blijkt dat de politie besloten heeft dat hij de dader is: ze hebben burens gevonden die hem hebben zien ruziën met het slachtoffer en na de moord uit diens huis hebben zien komen, een vervelende oud-collega is bereid te verklaren dat hij altijd al een 'vreemde kerel' was, de speciaal ingevlogen profiler ziet in hem de ultieme psychopaat, enfin: u begrijpt het format.

Na een hachelijke nacht in een kale cel – mogelijk kan ook zijn vrouw nog huilend aan de tralies van zijn cel komen trekken – volgt de ontknoping door Frans Bauer en hebben deelnemer én kijker een lesje geleerd. Weer eens iets anders dan behandeling van de rechtsstaat bij maatschappijleer op school, toch?

Reageren? Klaartje.Peters@rePublic.nl

Klaartje Peters
(41) is zelfstandig onderzoeker en publicist

